

śrīḥ

*śrīmate nigamāntamahādeśikāya namaḥ
śrīmān veṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakesarī |
vedāntācāryavaryo me sannidhattāṃ sadā hr̥di ||*

śrīmadvālmīkīyarāmāyaṇam

|| sundarakāṇḍam ||

saptapañcāśaḥ sargaḥ

This document has been prepared by*

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādeśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

śrīḥ
śrīsītārāmābhyāṃ namaḥ
śrīmate rāmānujāya namaḥ

॥ *sundarakāṇḍam* ॥
saptapañcāśaḥ sargaḥ

*samudramullaṅghya hanumato jāmbavadaṅgadaprabhṛtibhiḥ
suhṛdbhiḥ saha samāgamaḥ*

*āplutya ca mahāvegāḥ pakṣavāniva parvataḥ |
bhujāṅgayakṣagandharvaprabuddhakamalotpalam* ॥ 5.57.1 ॥

*sa candrakumudaṃ ramyaṃ sārkaḱāraṅḱavaṃ śubham |
tiṣyaśravaṅakādambamabhraśaivalaśāḱdvalam* ॥ 5.57.2 ॥

*punarvasumahāmīnaṃ lohitaṅgamahāgraham |
airāvatamahādvīpaṃ svātīhaṃsavilāsitam* ॥ 5.57.3 ॥

*vātaśaṅghātajālormicandrāṃśuśiśirāmbumat |
hanūmānapariśrāntaḥ pupluve gaganārṅavam* ॥ 5.57.4 ॥

*grasamāna ivākāśaṃ tārādhipamivollikhan |
haranniva sanakṣatram gaganam sārkaṃmaṅḱalam* ॥ 5.57.5 ॥

*apāramapariśrāntaścāmbudhiṃ samagāhata |
hanūmān meghajālāni vikarṣanniva gacchati* ॥ 5.57.6 ॥

*pāṅḱarāruṅavarṅāni nīlamāṅḱiṣṭhakāni ca |
haritāruṅavarṅāni mahābhrāṅi cakāśire* ॥ 5.57.7 ॥

*praviśannabhrajālāni niṣkramaṃśca punaḥ punaḥ |
prakāśaścāprakāśaśca candramā iva dṛśyate* ॥ 5.57.8 ॥

vividhābhraghanāpannagocarō dhavalāmbaraḥ |
dr̥śyād̥r̥śyatānurvīrastathā candrāyate'mbare || 5.57.9 ||

tārksyāyamāṇo gagane sa babhau vāyunandanah |
dārayan meghavṛndāni niṣpataṃśca punaḥ punaḥ || 5.57.10 ||

nadan nādena mahatā meghasvanamahāsvanah |
pravarān rākṣasān hatvā nāma viśrāvya cātmanah || 5.57.11 ||

ākulāṃ nagarīṃ kṛtvā vyathayitvā ca rāvaṇam |
ardayitvā mahāvīrān vaidehīmabhivādya ca || 5.57.12 ||

ājagāma mahātejāḥ punarmadhyena sāgaram |
parvatendraṃ sunābhaṃ ca samupaspr̥śya vīryavān || 5.57.13 ||

jyāmukta iva nārāco mahāvego'bhyupāgamat |
sa kiñcidārāt samprāptaḥ samālokya mahāgirim || 5.57.14 ||

mahendraṃ meghasaṅkāśaṃ nanāda sa mahākapiḥ |
sa pūrayāmāsa kapirdiśo daśa samantataḥ || 5.57.15 ||

nadan nādena mahatā meghasvanamahāsvanah |
sa taṃ deśamanuprāptaḥ suhṛddarśanalālasah || 5.57.16 ||

nanāda sumahānādaṃ lāṅgūlaṃ cāpyakampayat |
tasya nānadyamānasya suparṇacarite pathi || 5.57.17 ||

phalatīvāsya ghoṣeṇa gaganam sārkaṃaṇḍalam |
ye tu tatrottare kūle samudrasya mahābalāḥ || 5.57.18 ||

pūrvam saṃviṣṭhitāḥ śūrā vāyuputradidr̥kṣavaḥ |
mahato vāyununnasya toyadasyeva niḥsvanam |
śuśruvuste tadā ghoṣamūruvegaṃ hanūmataḥ || 5.57.19 ||

te dīnamanasaḥ sarve śuśruvuh kānanaukasaḥ |
vānarendrasya nirghoṣaṃ parjanyaṇinadopamam || 5.57.20 ||

niśamya nadato nādaṃ vānarāste samantataḥ |
babhūvurutsukāḥ sarve suhr̥ddarśanakāñkṣiṇaḥ || 5.57.21 ||

jāmbavān sa hariśreṣṭhaḥ prītisaṃhr̥ṣṭamānasaḥ |
upāmantrya harīn sarvānidaṃ vacanamabravīt || 5.57.22 ||

sarvathā kṛtakāryo'sau hanūmān nātra saṃśayaḥ |
na hyasyākṛtakāryasya nāda evaṃvidho bhavet || 5.57.23 ||

tasya bāhūruvegamaṃ ca ninādaṃ ca mahātmanaḥ |
niśamya harayo hr̥ṣṭāḥ samutpeturyatastataḥ || 5.57.24 ||

te nagāgrānnagāgrāṇi śikharācchikharāṇi ca |
prahr̥ṣṭāḥ samapadyanta hanūmantam didṛkṣavaḥ || 5.57.25 ||

te prītāḥ pādapāgreṣu gr̥hya śākhāmavasthitāḥ |
vāsāṃsi ca prakāśāni samāvidhyanta vānarāḥ || 5.57.26 ||

girigahvarasaṃlīno yathā garjati mārutaḥ |
evaṃ jagarja balavān hanūmān mārutātmajaḥ || 5.57.27 ||

tamabhraghanasañkāśamāpatantaṃ mahākapim |
dṛṣṭvā te vānarāḥ sarve tasthuḥ prañjalayastadā || 5.57.28 ||

tatastu vegavān vīro girergirinibhaḥ kapiḥ |
nipapāta girestasya śikhare pādapākule || 5.57.29 ||

harṣeṇāpūryamāṇo'sau ramye parvatanirjhare |
chinnapakṣa ivākāśāt papāta dharaṇīdharāḥ || 5.57.30 ||

tataste prītamanasaḥ sarve vānarapuṅgavāḥ |
hanūmantam mahātmānam parivāryopatasthire || 5.57.31 ||

parivārya ca te sarve parāṃ prītimupāgatāḥ |
prahr̥ṣṭavadanāḥ sarve tamāgatamupāgaman || 5.57.32 ||

upāyanāni cādāya mūlāni ca phalāni ca |
pratyardcayan hariśreṣṭhaṃ harayo mārutātmajam || 5.57.33 ||

vinedurmuditāḥ kecit kecit kilakilāṃ tathā |
hr̥ṣṭāḥ pādapaśākhāśca āninyurvānararṣabhāḥ || 5.57.34 ||

hanumāṃstu gurūn vṛddhāñjāmbavatpramukhāṃstadā |
kumāramaṅgadam caiva so'vandata mahākapiḥ || 5.57.35 ||

sa tābhyāṃ pūjitaḥ pūjyaḥ kapibhiśca prasāditaḥ |
dr̥ṣṭā devīti vikrāntaḥ saṅkṣepeṇa nyavedayat || 5.57.36 ||

niśasāda ca hastena gr̥hītvā vālināḥ sutam |
ramaṇīye vanoddeśe mahendrasya girestadā || 5.57.37 ||

hanūmānabravit pr̥ṣṭastadā tān vānararṣabhān |
aśokavanikāsaṃsthā dr̥ṣṭā sā janakātmaajā || 5.57.38 ||

rakṣyamāṇā sughorābhī rākṣasībhiraninditā |
ekaveṇīdharā bālā rāmadarśanalālasā || 5.57.39 ||

upavāsapariśrāntā malinā jaṭilā kṛśā |
tato dr̥ṣṭeti vacanaṃ mahārthamamṛtopamam || 5.57.40 ||

niśamya māruteḥ sarve muditā vānarābhavan |
kṣvedāntyanye nadāntyanye garjāntyanye mahābalāḥ || 5.57.41 ||

cakruḥ kilikilāmanye pratigarjanti cāpare |
keciducchritalāṅgūlāḥ prahr̥ṣṭāḥ kapikuñjarāḥ || 5.57.42 ||

āyatāñcitadīrghāṇi lāṅgūlāni praviviyadhuh |
apare ca hanūmantaṃ śrīmantaṃ vānarottamam || 5.57.43 ||

āplutya giriśrṅgeṣu saṃsprśanti sma harṣitāḥ |
uktavākyam hanūmantamaṅgadastu tadābravīt || 5.57.44 ||

sarveṣāṃ harivīrāṇāṃ madhye vācamanuttamām |
sattve vīrye na te kaścit samo vānara vidyate || 5.57.45 ||

yadavaplutya vistīrṇam sāgaram punarāgataḥ |
jīvitasya pradātā nastvameko vānarottama || 5.57.46 ||

tvatprasādāt sameṣyāmaḥ siddhārthā rāghaveṇa ha |
aho svāmini te bhaktiraho vīryamaho dhṛtiḥ || 5.57.47 ||

diṣṭyā drṣṭā tvayā devī rāmapatnī yaśasvinī |
diṣṭyā tyakṣyati kākutsthaḥ śokaṃ sītāviyogajam || 5.57.48 ||

tato'ṅgadam hanūmantam jāmbavantam ca vānarāḥ |
parivārya pramuditā bhejire vipulāḥ śilāḥ || 5.57.49 ||

upaviṣṭā girestasya śilāsu vipulāsu te |
śrotukāmāḥ samudrasya laṅghanam vānarottamāḥ || 5.57.50 ||

darsanam cāpi laṅkāyāḥ sītāyā rāvaṇasya ca |
tasthuḥ prāñjalayaḥ sarve hanūmadvadanonmukhāḥ || 5.57.51 ||

tasthau tatrāṅgadaḥ śrīmān vānarairbahubhirvṛtaḥ |
upāsyamāno vibudhairdivi devapatiryathā || 5.57.52 ||

hanūmatā kīrtimatā yaśasvinā
tathā'ṅgadenāṅgadanaddhabāhunā |
mudā tadādhyāsitamunnataṃ maha-
nmahīdharāgram jvalitam śriyābhavat || 5.57.53 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmīkīye ādikāvye
sundarakāṇḍe saptapañcāśaḥ sargaḥ ||